

Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica

TEL.: +386 (0)5 41 361

E-MAIL: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si

URL: www.ilirska-bistrica.si

Številka: 622-3/2023

Datum: 16. 1. 2024

OBČINSKI SVET OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ZADEVA:	Odlok o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvi obravnavi
PREDLAGATELJ:	dr. Gregor Kovačič, župan Občine Ilirska Bistrica
PРАВNA PODLAGA:	12. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE), 14. člen Statut Občine Ilirska Bistrica (Uradni list RS, št. 189/2020)
GRADIVO PRIPRAVIL:	Zdenka Tomažič, vodja oddelka za družbene dejavnosti
POROČEVALEC:	Zdenka Tomažič, vodja oddelka za družbene dejavnosti
NAMEN:	Obravnava in sprejem Odloka o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena
PRISTOJNO DELOVNO TELO:	Odbor za družbene dejavnosti Statutarno pravna komisija
PREDLOG SKLEPA:	I. Sprejme se Odlok o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvi obravnavi. II. Ta sklep stopi v veljavo takoj.

OBRAZLOŽITEV

Naslov odloka:

Odlok o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena

Uvod:

Pravna podlaga:

- 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- 14. člen Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradni list RS, št. 189/20).

Razlogi za sprejem in ocena stanja:

Sakralni objekti na območju Občine Ilirska Bistrica so razglašeni za kulturne spomenike lokalnega pomena z Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Ilirska Bistrica (Primorske novice, Uradne objave št. 14/93).

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica (v nadaljevanju: zavod) je z dopisom dne 13. 1. 2023, št. NG-0007-1/2023-O/O predlagal razglasitev cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Cilji in načela odloka:

Cilj odloka je sprejem akta s katerim se bo cerkev sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu razglasilo za kulturni spomenik lokalnega pomena in s tem lastnikom omogočilo kandidiranje na državnih ter lokalnemu razpisu za njeno vzdrževanje in obnovo.

V skladu z določilom petega odstavka 12. člena, ob smiselni uporabi določil 12. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE), je občina dne 10. 1. 2024 na spletni strani z Javno obravnavo osnutka Odloka o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena povabila zainteresirano javnost k podaji pripomb oz. predlogov k osnutku Odloka o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena. Povabilo na javno obravnavo je bilo po elektronski pošti posredovano tudi predstavnikom Krajevne skupnosti Ostrožno Brdo. Do 15. januarja 2024 do 12:00, ko se je iztekel rok za podajo mnenj na predlog odloka, smo prejeli eno pripombno na osnutek odloka. Pripombo smo v proučitev posredovali ZVKD, Območni enoti Nova Gorica in je na podlagi njihovega odgovora vključena v predlog odloka.

Ocena finančnih in drugih posledic:

Sprejem odloka nima neposrednih finančnih posledic za občino.

Besedilo členov:

Besedilo členov je v priloženem predlogu Odloka o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Obrazložitev:

K 1. členu:

Določa enoto dediščine, ki se razglša za kulturni spomenik lokalnega pomen ter identifikacijo spomenika (ime in EID).

K 2. členu:

Za enoto dediščine so določene:

- vrednote, ki utemeljujejo razglasitev enote za spomenik,
- varovane sestavine spomenika,
- lokacija spomenika,
- obseg vplivnega območja.

K 3. členu:

Določen je splošni varstveni režim, ki velja za spomenik.

K 4. členu:

Določen je splošni varstveni režim za notranjo opremo, ki velja za spomenik.

K 5. členu:

Določen je varstveni režim vplivnega območja.

K 6. členu:

Določena so izhodišča glede javne dostopnosti spomenika.

K 7. členu:

Določen je način označitve spomenika.

K 8. členu:

Določena je obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja za posege.

K 9. členu:

Ureja se vpis spomenika v zemljiško knjigo.

K 10. členu:

Določen je organ, ki izvaja nadzor nad izvajanjem odloka.

K 11. členu

Določen je začetek veljavnosti odloka.

Občinskemu svetu Občine Ilirska Bistrica predlagamo v obravnavo in sprejem Odlok o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvi obravnavi.

Pripravila:

Zdenka Tomažič

Vodja oddelka za družbene dejavnosti

župan

Občine Ilirska Bistrica

dr. Gregor Kovačič

Priloga:

- Predlog ZVKD za razglasitev cerkve za kulturni spomenik lokalnega pomena, št. NG-0007-1/2023-O/O,

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE), 14. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradni list RS, št. 189/20) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. NG-0007-1/2023-O/O z dne 13. 1. 2023 je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na seji dne sprejel

ODLOK

o razglasitvi cerkve sv. Antona Padovanskega na Ostrožnem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena (v nadaljnjem besedilu: spomenik) se razglasi naslednja enota dediščine: Ostrožno Brdo - Cerkev sv. Antona Padovanskega, EID 1-04032.

2. člen

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik so:

- Leta 1793 posvečena cerkev je bila zgrajena okoli leta 1780 na osnovi starejše cerkve sv. Antona Padovanskega s konca 17. stoletja, pri čemer je bil uporabljen tudi gradbeni material, posamezni arhitekturni elementi in deli opreme iz cerkve sv. Kancijana iz sredine 17. stoletja. Cerkevna ladja in zvonik sta bila v preteklosti tudi povišana.
- Navzven preprosta poznobaročna arhitektura z netipično polkrožno zaključenim prezbiterijem in prostorno pravokotno ladjo ima bogato okrašeno notranjščino, členjeno s pilastri in pilastrskima nišama, prostor obteka dvojno profilirano ogredje, kor je konveksno razgiban.
- Skupaj s cerkveno opremo predstavlja cerkev za to območje dokaj bogat interier in presega raven običajni brkinskih podružnic poznobaročnega časa. Cerkev ima ohranjena dva naslikana stranska oltarja, delo Štefana Šubica iz 1873, in kvalitetno opremo.
- Cerkev s pokopališčem je locirana na robu vasi in se odpira v odprt prostor. Novi del pokopališča se terasasto spušča po brežini proti gozdu, obenem pa se cerkev s pročeljem obrača proti vasi in ustvarja potencial za javno odprto površino znotraj vasi. V neposredni bližini je spomenik NOB in javni objekt.

Varovane sestavine spomenika so:

- Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvinami in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvom in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami.
- Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami.
- Od opreme se varuje: kamnit podstavek glavnega oltarja (dat. 1692), kropilnik v steni zakristije (dat. 1647), marmorna kipa na obhodnih lokih glavnega oltarja (iz 18. stoletja), kamnita podstavka stranskih oltarjev (dat. 1735), stopnice na kor (ena od stopnic je spolija, dat. 1719); kamnita kropilnika pod korom, marmorni veliki oltar sv. Antona Padovanskega (zač. 19 stoletja), poznobaročna stranska oltarja sv. Kancijana in sv. Frančiška Ksaverija ob slavoločni steni (dat. 1781), razpelo s križanim iz 18. ali začetka 19. stoletja, veliko misijonsko razpelo iz 1901, lesena vhodna vrata (dat. 1891), bandero s procesijskim križem, dva lestenca s

steklenimi obeski, lestenci in večne lučke, procesijski svetilki na drogu, svečniki, lesena korna klop v prezbiteriju, zakristijski omari.

- Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici.
- Varuje se nepozidanost travnika zahodno od cerkve.
- Ohranja se gozdni rob.
- Ohranja se zasnova pokopališča z avtentično lokacijo križa.
- Ohranja se cerkveni zid s kamnitim vhodom in kovinskimi vrati.

Obseg spomenika:

Spomenik obsega nepremičnine: parcele št. 3687, 1220/2 (del), k.o. 2519 - OSTROŽNO BRDO, stavbo št. 78, k.o. 2519 - OSTROŽNO BRDO.

Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega nepremičnine:

parcele št.: 3337/1 (južni del ob cerkvi in pokopališču), 1223, 1217, 1228, 1225, 484/5, 484/4, 487, 1220/2, 1220/1, 1218, 1210, 1232, 1229, 1233/2, 3329/4 (osrednji del), k.o. 2519 – OSTROŽNO BRDO.

3. člen

Za spomenik velja splošni varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje varovanih sestavin spomenika s tlorskim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, primerno kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvinami in fasadnimi detajli, lesenim stavbnim pohištvo in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami,
- celostno ohranjanje notranjščine cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami,
- prepoved spreminjanja varovanih sestavin spomenika; v primeru okrnitve spomenika ali njegovega varovanega dela je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja,
- prepoved premeščanja spomenika ali njegovih delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite delov spomenika,
- ohranjanje vedut na spomenik in iz spomenika na okolico,
- prepoved gradnje ali postavljanja trajnih ali začasnih objektov na ali ob cerkvi, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in predstavitev ter delovanje dediščine,
- zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika, namembnosti in pravic lastnika,
- označitev posameznega spomenika s predpisano oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika,
- redno in strokovno vzdrževanje ter obnavljanje izvirnih sestavin in celotne arhitekture,
- morebitno osvetljevanje mora biti racionalno ter okolju in spomeniku prijazno,
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenovu,
- ob posegih v tlake cerkve, pod obstoječe temelje ter ob posegih v zemlino v neposredni okolici cerkve je potrebno opraviti arheološke raziskave, s katerimi se natančneje določijo ukrepi varstva ali arheološke ostaline nadzorovano odstranijo, arheološke raziskave obsegajo tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča,
- v primeru izjemnega odkritja, predvsem ostankov grajenih struktur, je potrebno ostaline ohraniti ali prezentirati na mestu odkritja.

4. člen

Za notranjo opremo velja splošni varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje notranje opreme v celoti, v njeni funkciji, izvirnosti in neokrnjenost (v barvi, legi, materialu, obliki, strukturi, velikosti),
- dovoljeno je strokovno nadzorovano konserviranje – restavriranje izvirnih sestavin z rekonstrukcijo avtentične podobe opreme,
- izjemoma so dovoljena začasna premeščanja za razstave in druge promocije, vendar le po muzealskih standardih in s soglasjem pristojnih strokovnih služb.

5. člen

Za vplivno območje velja varstveni režim, ki določa:

- v vplivnem območju morajo biti vsi posegi in raba podrejeni varovanju kvalitetnih pogledov na spomenik,
- v vplivnem območju je potrebno obnovo obstoječih gradenj in novogradenj oblikovati tako, da bo cerkev ostala prostorska in vizualna dominanta,
- za izvajanje redne pokopališke dejavnosti kulturnovarstvenega soglasja ni potrebno pridobiti.

6. člen

Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogrozati spomenika in posameznih spomeniških vrednot, zlasti ne njegove osnovne namembnosti.

7. člen

Spomenik mora biti označen v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11) z oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika.

8. člen

Za vse posege v spomenik in v njegovo vplivno območje, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje zavoda.

9. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih pri kulturnih spomenikih v rubriki »Obseg spomenika«, razen, če je pri kulturnem spomeniku v rubriki »Vpis zaznambe spomeniškega območja v zemljiško knjigo« navedeno drugače.

10. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

11. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:

Datum:

Župan Občine Ilirska Bistrica
Dr. Gregor Kovačič

EŠD 4032 Ostrožno Brdo – Cerkev sv. Antona Padovanskega

Predlog za razglasitev za kulturni spomenik lokalnega pomena

Datum: januar, 2023

Obvezni elementi predloga za razglasitev nepremičnega kulturnega spomenika

Obrazec mora biti izpolnjen posebej za vsako enoto dediščine, ki je predlagana za razglasitev za kulturni spomenik.
Če je za predlog razglasitve izdelan elaborat razglasitve, mora biti ta obrazec njegov sestavni del.

Datum: 12.1.2023

I. VRSTA SPOMENIKA

- ☒ spomenik lokalnega pomena
☐ spomenik državnega pomena

II. ENOTA DEDIŠČINE

EŠD: 4032

Ime enote: Ostrožno Brdo – Cerkev sv. Antona Padovanskega

III. OBSEG RAZGLASITVE

- ☒ posamezni spomenik
☐ spomeniško območje
☐ razglasitev na podlagi sporazuma
☐ enotno zavarovanje spomenika in narave

IV. OPIS ENOTE

Cerkev stoji v severozahodnem delu vasi v kamniti ogradi, znotraj katere se na severnem delu nahaja pokopališče. Na južni strani vodi s smeri vaškega trga v cerkveno ogrado preprosto oblikovan kamnit porton s kovanimi vrati, ki so datirana 1876. Desno od vhoda v JV vogalu cerkvenega zidu stoji kamnit spomenik NOB (Ostrožno Brdo - Spomenik NOB, EŠD 28451). Cerkev stoji znotraj naselbinske dediščine Ostrožno Brdo – Vas, EŠD 16090.

Stavba je orientirana proti severu, od koder si v osi sledijo polkrožno zaključen prezbiterij z zakristijo prizidano ob vzhodno stranico, pravokotna ladja in zvonik oglejskega tipa pred vhodom. Kritina je opečna. Okenske odprtine so preproste kamnite pravokotne, kamnita portala pod zvonikom in v južni fasadi zakristije sta zgodnjebaročna, krasi ju bisernik. Zahodno ob cerkvi stoji novejša mrliška vežica. Cerkev je na tej lokaciji stala že v 17. stoletju, v današnjem obsegu je bila pozidana okoli leta 1780, zvonik je bil prizidan 1789 (dat.). Pri gradnji cerkve so uporabili arhitekturne elemente in opremo iz cerkve sv. Kancijana iz sredine 17. stoletja, ki je stala vzhodno izven vasi. Cerkvena ladja in zvonik sta bila v preteklosti povišana.

Preprosta členitev notranjščine kaže vpliv beneškega poznobaročnega klasicizma. Pilastri, ki delijo ladjo v tri pole, nosijo dvojno profilirano ogredje. Več kot polovico prve pole zavzema razgiban pevski kor, ki stoji na dveh delno vzdanih in na dveh prostostojećih kamnitih stebrih, v osrednji poli se ob straneh odpirata pilastrski niši za naslikana stranska oltarja. Tlak v ladji je kamnit. V

ladji se je nad profiliranim ogredjem do 70ih let prejšnjega stoletja dvigal visok zrcalni strop s štukaturnimi okvirji na temenu, vendar je bil po porušitvi leta 1974 zamenjan s sedanjim ravnim stropom, ki pa ne deluje skladno s preostalo arhitekturo. V prezbiterij, ki je za dve stopnici dvignjen nad ladjo in tlakovan s teraco ploščicami, vodi pilasterski slavolok. Ostenje prezbiterija členijo pilastri, ki nosijo ogredje, nad katerim se dviga rahlo banjasto napet križni obok.

V notranjščini je shranjene veliko baročne in novejšje opreme različne kvalitete. Najstarejša oprema je iz 17. in prve polovice 18. stoletja in je bila prvotno del opreme cerkve sv. Kancijana iz sredine 17. stoletja, ki jo je v času košanskega župnika Janeza pl. Rampellija sezidal košanski kamnosek Janez Sever oz. predhodnice današnje cerkve sv. Antona Padovanskega. Poleg obeh kamnitih portalov okrašenih z biserniki sodijo med to opremo: kamnit podstavek glavnega oltarja (dat. 1692), kropilnik v steni zakristije (dat. 1647), dva večja angela v atiki glavnega oltarja in marmorna kipa na obhodnih lokih (iz 18. stoletja), kamnita podstavka stranskih oltarjev (dat. 1735 z vklesanimi začetnicami naročnika, košanskega župnika Janeza Krstnika pl. Fabrisa in Frayenthölla), ena od stopnic na kor (dat. 1719 - prvotno verjetno preklada portala), kamnita kropilnika pod korom.

Preostala oprema je po vsej verjetnosti nastala za sedanjo cerkev: marmorni veliki oltar sv. Antona Padovanskega (zač. 19 stoletja), poznobaročna stranska oltarja sv. Kancijana in sv. Frančiška Ksaverija ob slavoločni steni (dat. 1781, lesena kipa sv. Martina in sv. Jurija bi bila lahko ostanka domnevnih starejših lesenih oltarjev iz l. 1735), razpelo s križanim iz 18. ali začetka 19. stoletja, veliko misijonsko razpelo iz 1901, lesena vhodna vrata (dat. 1891), bandero s procesijskim križem, dva lestenca s steklenimi obeski, lestenci in večne lučke, procesijski svetilki na drogu, svečniki, lesena baročno oblikovana korna klop v prezbiteriju in velika zakristijska omara iz 19. stoletja. Mala zakristijska omara je starejša, izhaja morda iz te cerkve ali nekdanje cerkve sv. Kancijana. V pilasterskih nišah ladje sta naslikana stranska oltarja Device Marije in sv. Jožefa, delo Štefana Šubica iz leta 1873.

V. VREDNOTE, KI UTEMELJUJEJO RAZGLASITEV ZA KULTURNI SPOMENIK

- Leta 1793 posvečena cerkev je bila zgrajena okoli leta 1780 na osnovi starejše cerkve sv. Antona Padovanskega s konca 17. stoletja, pri čemer je bil uporabljen tudi gradbeni material, posamezni arhitekturni elementi in deli opreme iz cerkve sv. Kancijana iz sredine 17. stoletja. Cerkevna ladja in zvonik sta bila v preteklosti tudi povišana.
- Navzven preprosta poznobaročna arhitektura z netipično polkrožno zaključenim prezbiterijem in prostorno pravokotno ladjo, ima bogato okrašeno notranjščino, členjeno s pilastri in pilasterskima nišama, prostor obteka dvojno profilirano ogredje, kor je konveksno razgiban.
- Skupaj s cerkveno opremo predstavlja cerkev za to območje dokaj bogat interier in presega raven običajni brkinskih podružnic poznobaročnega časa. Cerkev ima ohranjena dva naslikana stranska oltarja, delo Štefana Šubica iz 1873, in kvalitetno opremo.
- Cerkev s pokopališčem je locirana na robu vasi in se odpira v odprt prostor. Novi del pokopališča se terasasto spušča po brežini proti gozdu, obenem pa se cerkev s pročeljem obrača proti vasi in ustvarja potencial za javno odprto površino znotraj vasi. V neposredni bližini je spomenik NOB in javni objekt.

VI. VAROVANE SESTAVINE SPOMENIKA

- Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvini in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvo in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami.
- Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami.

- Od opreme se varuje: kamnit podstavek glavnega oltarja (dat. 1692), kropilnik v steni zakristije (dat. 1647), marmorna kipa na obhodnih lokih glavnega oltarja (iz 18. stoletja), kamnita podstavka stranskih oltarjev (dat. 1735), stopnice na kor (ena od stopnic je spolija, dat. 1719); kamnita kropilnika pod korom, marmorni veliki oltar sv. Antona Padovanskega (zač. 19 stoletja), poznobaročna stranska oltarja sv. Kancijana in sv. Frančiška Ksaverija ob slavoločni steni (dat. 1781), razpelo s križanim iz 18. ali začetka 19. stoletja, veliko misijonsko razpelo iz 1901, lesena vhodna vrata (dat. 1891), bandero s procesijskim križem, dva lestenca s steklenimi obeski, lestenci in večne lučke, procesijski svetilki na drogu, svečniki, lesena korna klop v prezbiteriju, zakristijski omari.
- Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici.
- Varuje se nepozidanost travnika zahodno od cerkve.
- Ohranja se gozdni rob.
- Ohranja se zasnova pokopališča z avtentično lokacijo križa.
- Ohranja se cerkveni zid s kamnitim vhodom in kovinskimi vrati.

VII. OBSEG IN PODATKI O LASTNIKIH

VII.1. Spomenik

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	številka stavbe	lastnik
Ostrožno Brdo	3687	cela	78	Župnija Košana, Dolnja Košana 78, 6256 Košana

VII.2. Vplivno območje

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	lastnik	predkupna
Ostrožno Brdo	484/4	cela		
Ostrožno Brdo	484/5	cela		
Ostrožno Brdo	487	cela		
Ostrožno Brdo	1210	cela		
Ostrožno Brdo	1217	cela		
Ostrožno Brdo	1218	cela		
Ostrožno Brdo	1220/1	cela		
Ostrožno Brdo	1220/2	cela		
Ostrožno Brdo	1223	cela		
Ostrožno Brdo	1225	cela		
Ostrožno Brdo	1228	cela		
Ostrožno Brdo	1229	cela		
Ostrožno Brdo	1232	cela		
Ostrožno Brdo	1233/2	cela		
Ostrožno Brdo	3329/1	Srednji del v bližini cerkve		
Ostrožno Brdo	3337/1	Južni del		

VII.3. Utemeljitev določitve in obsega vplivnega območja

Cerkev determinira in prostorsko omejuje edini pomemben javni prostor v naselju. Z vplivnim območjem ohranjamo prostorski kontekst znotraj kulturne krajine in na robu naselja.

VIII. PREMIČNINE, KI SO SESTAVNI DEL SPOMENIKA

Pritrjene in pomembnejše premičnine so opredeljene med varovanimi sestavinami spomenika.

- ☒ Premičnine, ki so sestavni del spomenika so opredeljene med Varovanimi sestavinami spomenika (poglavje št. VI).
- ☐ Premičnine, ki se razglašajo skupaj s spomenikom, so vpisane v inventarno knjigo.
 - ☐ Inventarna knjiga je priloga predloga za razglasitev.
 - ☐ Inventarno knjigo hrani:
- ☐ Z aktom o razglasitvi je treba opredeliti obveznost izdelave inventarne knjige premičnin, ki so sestavni del spomenika, in sicer najkasneje v roku od sprejetja akta o razglasitvi.

IX. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA SPOMENIKA

Varstveni režim določa:

- celostno ohranjanje varovanih sestavin spomenika s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, primerno kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvinami in fasadnimi detajli, lesenim stavbnim pohištvo in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami,
- celostno ohranjanje notranjščine cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami,
- prepoved spreminjanja varovanih sestavin spomenika; v primeru okrnitve spomenika ali njegovega varovanega dela je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja,
- prepoved premeščanja spomenika ali njegovih delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite delov spomenika,
- ohranjanje vedut na spomenik in iz spomenika na okolico,
- prepoved gradnje ali postavljanja trajnih ali začasnih objektov na ali ob cerkvi, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in predstavitev ter delovanje dediščine,
- zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika, namembnosti in pravic lastnika,
- označitev posameznega spomenika s predpisano oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika,
- redno in strokovno vzdrževanje ter obnavljanje izvornih sestavin in celotne arhitekture,
- morebitno osvetljevanje mora biti racionalno ter okolju in spomeniku prijazno,
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenovo.
- Ob posegih v tlake cerkve, pod obstoječe temelje ter ob posegih v zemljino v neposredni okolici cerkve je potrebno opraviti arheološke raziskave, s katerimi se natančneje določijo ukrepi varstva ali arheološke ostaline nadzorovano odstranijo. Arheološke raziskave obsegajo tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.
- V primeru izjemnega odkritja, predvsem ostankov grajenih struktur, je potrebno ostaline ohraniti ali prezentirati na mestu odkritja.

Za notranjo opremo velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje notranje opreme v celoti, v njeni funkciji, izvornosti in neokrnjenost (v barvi, legi, materialu, obliki, strukturi, velikosti),

- dovoljeno je strokovno nadzorovano konserviranje – restavriranje izvirnih sestavin z rekonstrukcijo avtentične podobe opreme,
- izjemoma so dovoljena začasna premeščanja za razstave in druge promocije, vendar le po muzealskih standardih in s soglasjem pristojnih strokovnih služb.

X. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA VPLIVNEGA OBMOČJA

X.1. Opis varstvenega režima

- V vplivnem območju morajo biti vsi posegi in raba podrejeni varovanju kvalitetnih pogledov na spomenik.
- V vplivnem območju je potrebno obnovo obstoječih gradenj in novogradenj oblikovati tako, da bo cerkev ostala prostorska in vizualna dominantna.
- Za izvajanje redne pokopališke dejavnosti kulturnovarstvenega soglasja ni potrebno pridobiti.
- Na primernejšo lokacijo se mora predstaviti ekološki otok in oglasno desko, ki stojita v neposredni bližini cerkve in obenem na območju edinega pomembnega odprtega prostora v naselju.

X.2. Obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja v vplivnem območju

- ☐ V vplivnem območju kulturnovarstvenega soglasja ni treba pridobiti.
- ☒ Kulturnovarstveno soglasje je treba pridobiti v celotnem vplivnem območju.
- ☐ Kulturnovarstveno soglasje je treba pridobiti v delu vplivnega območja (opišite spodaj).

Na pokopališčih, ki so vključena v območje kulturnega spomenika (cerkve), kulturnovarstveno soglasje za izvajanje redne pokopališke dejavnosti ni potrebno.

XI. PREDKUPNA PRAVICA NA NEPREMIČNINI V VPLIVNEM OBMOČJU

XI.1. Uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju

- ☒ Ne predlagamo uveljavljanja predkupne pravice.
- ☐ Predlagamo uveljavljanje predkupne pravice posameznih parcel v vplivnem območju (parcele so označene v tabeli v točki VII.2.).
- ☐ Predlagamo uveljavljanje predkupne pravice za vse parcele v vplivnem območju.

XII. OBVEZNOST JAVNE DOSTOPNOSTI SPOMENIKA

XII.1. Obveznost javne dostopnosti spomenika

Z aktom o razglasitvi je treba zagotoviti obveznost javne dostopnosti spomenika

☒ da ☐ ne

XII.2. Zahteve glede javne dostopnosti spomenika

Cerkev je odprta za sakralne potrebe. Vsi obiski se prilagajajo urnikom in potrebam primarne namembnosti. Za vodene ogled lastnik lahko pobira vstopnino. Lastnik lahko v cerkvi izvaja

posamezne kulturne prireditve, če so skladni z osnovno namembnostjo, prav tako lahko cerkev ali njene dele (npr. zvonik) vključi v turistično ponudbo kraja.

XIII. UPRAVLJANJE SPOMENIKA

XIII.1. Obveznost sprejetja načrta upravljanja

Z aktom o razglasitvi je treba opredeliti obveznost sprejetja načrta upravljanja.

☐ da ☒ ne

XIV. OZNAČITEV SPOMENIKA

☒ Z odlokom o razglasitvi je treba konkretizirati način označitve.
Spomenik mora biti označen v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11) z oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika.

☐ Spomenik se zaradi koristi varovanja ne označi s predpisano oznako.

XV. RAZGLASITEV SPOMENIKA, KI VPLIVA NA OHRANJANJE NARAVE

Razglasitev se nanaša na območje, varovano ali zavarovano po predpisih s področja ohranjanja narave

☒ da ☐ ne

XV.1. Identifikacija območja ohranjanja narave

- Vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame (*Zakon o regijskem parku Škocjanske jame, Uradni list RS, št. 57/96 in 46/14 – ZON-C*).

XV.2. Pridobitev naravovarstvenih smernic

V postopku priprave predloga za razglasitev so bile pridobljene naravovarstvene smernice.

☒ da ☐ ne

Številka in datum izdaje naravovarstvenih smernic:

Naravovarstvene smernice v postopku razglasitve nepremičnega spomenika Ostrožno Brdo – Cerkev sv. Antona Padovanskega (EŠD 4032), št.: 3563-0018/2022-3, datum: 13. 4. 2022.

XVI. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Rubriko izpolnite, če to zahteva organ, ki bo sprejel akt o razglasitvi (obvezno za spomenike državnega pomena).

XVII. USKLAJENOST Z REGISTROM NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

- ☐ Podatki v predlogu za razglasitev so v celoti usklajeni s podatki registra.
- ☒ Podatki v predlogu za razglasitev niso usklajeni z registrom, potrebna je sprememba vpisa.

Usklajenost preveril:

Minka Osojnik

ime in podpis

XVIII. GRAFIČNE PRILOGE

- ☒ Izris spomenika in vplivnega območja na DKN.
Izris mora vsebovati navedbo EŠD, katastrske občine, merila izrisa in datuma izrisa.
Spomenik in vplivno območje (če obstaja) morata biti na izrisu jasno označena, parcele morajo biti označene s parcelnimi številkami.
Izris mora biti žigosan.
- ☐ Izris spomenika in vplivnega območja na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.
Izris mora vsebovati navedbo EŠD, merila izrisa in datuma izrisa.
Spomenik in vplivno območje (če obstaja) morata biti na izrisu jasno označena.
Izris mora biti žigosan.

XIX. DRUGE PRILOGE

- ☐ elaborat predloga za razglasitev
- ☐ inventarna knjiga premičnin
- ☒ kopija naravovarstvenih smernic
- ☐
- ☐
- ☐

XX. SEZNANITEV LASTNIKA Z RAZGLASITVIJO

Predviden način obveščanja lastnikov/upravljalcev:

- ☐ po pošti (priporočeno s povratnico)
- ☐ z javnim naznanilom
- ☒ javna obravnava
- ☐ drugo:

XXI. DOSTAVA

Predlog se organu, ki bo sprejel akt o razglasitvi, dostavi v pisni in elektronski obliki (PDF datoteka). Za spomenike državnega pomena je elektronski naslov: gp.mk@gov.si.

Odgovorni konservatorji:

Minka Osojnik, prof. um. zgod.

ime in podpis

mag. Andrej Jazbec, kons.-rest.

ime in podpis

Žiga Žgur, mag.inž.arh.

ime in podpis

Patricija Bratina, univ. dipl. arheol.

ime in podpis

Vodja območne enote:

Ernesta Drole, prof. zg. in soc.